

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States:
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

Telephone: CORTLANDT 4687.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Telephone: 2876 CORTLANDT.

NO. 245. — STEV. 245.

NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 18, 1918. — PETEK, 18. OKTOBRA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Boljševiško divjanje

SOVJETI MORE VSE TAKE LJUDI, KI SO SPOSORNI PRENOVITI RUSIJO. — STO IN STO INDUSTRIJEV JE BILO POKRŠLJENIH. — PISE ARNO DOSH-FLEUROT.

Stockholm, Švedska, 17. oktobra. — Boljševiki sistematično more vse lastnike tovarij in inžinirje, ki bi mogli reorganizirati razbito rusko industrijo. To poročilo so prinesli angleški in francoski begunici, ki so danes prišli iz Moskve, od koder so odpotovali pred enim tednom, industrije, ki so vsled nemirov po provincijah zbežali v Moskvo, zdaj streljajo, ali pa beže iz mesta.

Begunci upajajo, da se bodo vsi zavezniki uradniki, ki so zamenjani za boljševiškega poslanika v Londonu Litvinova, rešili, zadržani pa so drugi zavezniški podaniki, ki so zmožni nositi orožje. Tih je sedaj v ječi.

Angleški in francoski konzularni uradniki in člani vojske misijo skupaj 55 oseb, so po sedemdnevnem potovanju prišli danes v Stockholm. Na železniški postaji so jih sprejeli člani angleškega in francoskega poslanstva.

Izbrani, suhi, osveljili las, nekateri tako slabí, da so komatisti; njihova zmanjšost nam je povedala brez besed ilustrirano po vsej njihovega bivanja v ruskih ječah pod sanitarno zločinsko slabimi razmerami in v vednem strahu, da bodo vstrelieni.

Imel sem dolg pogovor z angleškim generalnim konzulom, Lockhardom, ki je sicer do smrti utrujen, pa mi je vseeno pripovedoval svojo povest.

"Kakor veste", je reklo, "je bil Uritski v jutru 30. avgusta v Moskvi umorjen. Naslednji dan je bil obstreljen Lenin. Isteča večer je bilo napaden angleško poslaništvo v Petrogradu, pri katerem je bil umorjen stotnik Cromie. Ta dogodek je zelo razburil boljševike, ki so hoteli najti kak izgovor in so zato razširili popoloma neresnično trditev, da sem bil jaz zapleten v protirevolucijo karino zarot in so me arretirali. Bil sem že prej enkrat arretiran, toda pozneje izpuščen.

Arretiran sem bil v isti noči, ko je bil Cromie umorjen, ob treh zjutraj v mojem stanovanju. Razširjena je bila govorica, da sem bil arretiran pri neki tajni protiboljševiški seji, kar pa je absolutna laž.

Isto noč je bilo po vsej Moskvi arretiranih mnogo Angležev in Francozov.

Pet dni sem bil zaprt v poslopju, katero je rabil izvanredni komisar, in mi bilo dovoljeno videti in občevati z nikomur. Pozneje so me prepeljali na Kremlj, kjer so mi dali na razpolago več sob, v katerih je prej stanoval nadomestni minister notranjih zadev Beliški, ki je bil umorjen.

Priznati moram da so na Kremlju postopali z menoj zelo obzirno. Med mojimi sovetniki je bil tudi general Brusilov, ki je bil zda izpuščen na svobodo, ki pa v resnici umira in tudi voditeljica socijalistov levic gospica Spiridovna, Sablin in drugi.

Najslabše se je godilo onim, ki so bili zaprati v Batierski ječi, kajti celice so bile takoj natačene, da nikdo ni mogel ne sesti, ne ležeti. Sanitarne razmere so bile nezgodne; hrana je obstajala iz prst in belega kosa črnega kruha in umazane vode, ki so ji imenovali juha.

K sreči je bilo našim ljudem dovoljeno, da so smeli prejemati hrano od Ameriškega Rečegega Križa, ki je delal čudeže v reševju njuživljenu.

Iz Moskve sem odpotoval pretečeno sredo, iz ječa pa sem bil izpuščen že dan poprej, pred mojim stanovanjem pa me je stražil vojak. Stotnik Hieks je bil izpuščen nekaj ur pred našim odhodom, da se je mogel poročiti. Drugi pa so prepeljali iz ječa naravnost na železniški postajo, kjer so jih prisluhi v železniške vozove in jih odpeljali na finsko mejo. Dovoljeno nam je bilo stopiti na finska tla, kjer so finske oblasti zelo uljubno postopale z nami."

Govoril sem tudi z drugimi begunci in vsi so bili istega mnenja, da je položaj v Rusiji brezupen, češ, da je boljševiško stališče še vedno trdno kot prej.

Rdeči strah v Moskvi pod Leninovim vplivom ponuje, toda svoje temne sence razširja še vedno v Petrogradu, kjer na skrivnosti način izginjajo dobro poznani ljudje.

Najbolj divje razsaja sedaj rdeči strah po provincejih, kjer se iztrebljajo vsi izobrazjeni ljudje.

Danes je prišla v Stockholm brzojavka, ki javlja, da je bilo več angleških podanikov izpuščenih iz ječe, in da se pričakuje, da bo do jutra dosegli do švedske meje.

Bivši ministrski predsednik Trepov in vojni minister Suhomilov sta srečno učebčata na Finsko.

Opustošenje Lensa

NEMCI SO UNIČILI V LENSU DESET TISOČ HIŠ. — VSE DO ZADNJECA. — SOVRAŽNIK JE TUDI PREPLAVIL VSE PREMOGOVNIKE. — POSEBEN ODBOR SE BO ZAVEZL ZA PRAVO RUDNIKOV.

Pariz, Francija, 17. oktobra. — Račun, katerega bodo morali Nemci plačati za zločinsko uničevanje v Franciji, je bil povečan še za nekaj milijonov, ker so premišljeno poškodovali premogovna polja okoli Lensa, predno so jih pregnali Anglezi.

Francoski minister za osvobojene pokrajine Le Brun in rudniški minister Loucheur, ki sta včeraj nadzorovala okraj, sta podala poročilo o uničenju, vsled česar more zavreti kri.

Od deset tisoč hiš, ki so tvorile vtrtnarsko mesto Lens, ki je bil prej raj za delavce, ne stoji niti ena hiša. Vsaka hiša je bila porušena in vrtovi, ki so obdajali mesto, so bili opustošeni za več let.

Rudniki so bili vsi preplavljani. Samo izsesavanje vode bo trajalo najmanj dve leti. Pri velikih rudnikih v Courieres, kjer so bile najboljše rudniške naprave v Franciji, je bilo vse sistematično potrošeno do dana.

Kaker se je že pred časom po kablu poročalo, se je že pred treh leti pričelo s predpripravami, da se takoj popravi vsa škoda, kar korhitro bodo pregnani Nemci, toda navzlie temu se ne more dobiti iz jam ob Lensu nobenega premoga tekom 18. mesecov ali dveh let. Porocila pravijo, da bo vzel najmanj pet let, da bodo zopet zavrali normalne razmere.

Premogovniki okoli Lensa in Douai so dajali pred vojno 12 milijonov ton premoga na leto. Vsi ti rudniki so obravnavani ves čas nemške okupacije in izkopanega je bila velikanska množina premoga. Korak za korakom pa, kakov so napredovali zavezniki, so bili rudniki uničevani.

Da bi zaveznikom zabranili dobivati premog, so Nemci iz vsa-

PRVI AMERIŠKI VOJAK, KI JE STOPIL V PERONNE.

BRITISH OFFICIAL © UNDERWOOD & UNDERWOOD

ke jame napravili velik reservoir, v katerega so obrnili vsako reko in vsak potok povrsja.

Popravilo francoskih rudnikov je vzel v svoje roke poseben vladni oddelek, v katerem so zastopani vsi lastniki in upravitelji vseh premogovnikov v okupiranem ozemljju. Skupnim idejam in načrtom se je zahvaliti, da so bili strojje že prej naročeni. Neprecenljivo pomoč je dal angleški vojni urad.

Danuvščina se da vsebujejo jame okoli 100 milijenov kubičnih jardov vode, ki se mora spraviti iz globine do 1000 čevljev. Strojki, ki so namenjeni za te jame, imajo kar največjo gonilno silo. Po treh električna sila se ceni na 50 tisoč konjskih sil. Največ sesal'ce je izdelalo v Angliji in s pomočjo angleških in američkih vojakov barino zaroto in so ne arretirali. Bil sem že prej enkrat arretiran, toda pozneje izpuščen.

Aretiran sem bil v isti noči, ko je bil Cromie umorjen, ob treh zjutraj v mojem stanovanju. Razširjena je bila govorica, da sem bil arretiran pri neki tajni protiboljševiški seji, kar pa je absolutna laž.

Isto noč je bilo po vsej Moskvi arretiranih mnogo Angležev in Francozov.

Pet dni sem bil zaprt v poslopju, katero je rabil izvanredni komisar, in mi bilo dovoljeno videti in občevati z nikomur. Pozneje so me prepeljali na Kremlj, kjer so mi dali na razpolago več sob, v katerih je prej stanoval nadomestni minister notranjih zadev Beliški, ki je bil umorjen.

Priznati moram da so na Kremlju postopali z menoj zelo obzirno. Med mojimi sovetniki je bil tudi general Brusilov, ki je bil zda izpuščen na svobodo, ki pa v resnici umira in tudi voditeljica socijalistov levic gospica Spiridovna, Sablin in drugi.

Najslabše se je godilo onim, ki so bili zaprati v Batierski ječi, kajti celice so bile takoj natačene, da nikdo ni mogel ne sesti, ne ležeti. Sanitarne razmere so bile nezgodne; hrana je obstajala iz prst in belega kosa črnega kruha in umazane vode, ki so ji imenovali juha.

K sreči je bilo našim ljudem dovoljeno, da so smeli prejemati hrano od Ameriškega Rečegega Križa, ki je delal čudeže v reševju njuživljenu.

Iz Moskve sem odpotoval pretečeno sredo, iz ječe pa sem bil izpuščen že dan poprej, pred mojim stanovanjem pa me je stražil vojak. Stotnik Hieks je bil izpuščen nekaj ur pred našim odhodom, da se je mogel poročiti. Drugi pa so prepeljali iz ječe naravnost na železniški postajo, kjer so jih prisluhi v železniške vozove in jih odpeljali na finsko mejo. Dovoljeno nam je bilo stopiti na finska tla, kjer so finske oblasti zelo uljubno postopale z nami."

Govoril sem tudi z drugimi begunci in vsi so bili istega mnenja, da je položaj v Rusiji brezupen, češ, da je boljševiško stališče še vedno trdno kot prej.

Rdeči strah v Moskvi pod Leninovim vplivom ponuje, toda svoje temne sence razširja še vedno v Petrogradu, kjer na skrivnosti način izginjajo dobro poznani ljudje.

Najbolj divje razsaja sedaj rdeči strah po provincejih, kjer se iztrebljajo vsi izobrazjeni ljudje.

Danes je prišla v Stockholm brzojavka, ki javlja, da je bilo več angleških podanikov izpuščenih iz ječe, in da se pričakuje, da bo do jutra dosegli do švedske meje.

Bivši ministrski predsednik Trepov in vojni minister Suhomilov sta srečno učebčata na Finsko.

Mittel-Evropa pada!

NEMČIJA SE NAHAJA V VELIKO VEČJI NEVARNOSTI VSPRICO POLOŽAJA V AVSTRIJI KOT PA RADI RAZVOJEV NA ZAPADNI FRONTI.

London, Anglija, 17. oktobra. — Nemško-avstrijska koalicija, ki naj bi razširila nemško vladno preko Srednje Evrope v izčrpani meri je sedaj kup razvalin. Dvojna monarhija, ki si je na vse načini prizadevala dobiti mir, je razbita, kajti Ogrska se je proglašila za neodvisno državo.

Brzojavke z Dunaja javljajo, da je izdal baron Hussarék, avstrijski ministrski predsednik, proklamacijo, s katero se ustanavlja tri nova narodi iz prejšnjih avstrijskih krovov. Ti narodi se prejšnje nemško-avstrijske dežele, nadalje Čeho-Slovaki, Ilirci (†) in Mađarji.

Iz Berlinja se poroča, da ni poslala Turčija nikake mirovne posude v Anglijo ali Ameriko, da pa je Nemčija prepričana, da bo Turčija sprejela zavezniške pogoje ter sklenila separaten mir.

Tako stoji Nemčija, koje izčrna meja je izpostavljena navdušenju sovražnika in od katere so odpadli vsi njeni zavezniki, ne da prejšnji vojaški poraz, temveč tudi pred nevarnostjo, da se razbijejo celesi ustroj konfederiranih nemških držav.

Neki angleški vojaški činovnik je izjavil napram poročevalcu newyorskoga "Sun":

— Veliki strah Nemčije ni v tem trenutku obrnjen proti zadnjemu frontu, temveč proti Dunaju. Vojniški položaj na zapadu, dejstvo je vrlo kritičen, ni brezupen, kajti še vedno obstaja nado, da bo mogote Nemcem umakniti se nazaj, ne da bi postale pri tem armade razorganizirane. Vsled tega se lahko Nemčija bori naprej na zadnjem na najmanj nekaj mesecov.

Izguba belgijske obale veča težko za Nemčijo. Nemški vojaki so boriли skozi zadnje tedne brez prestanka ter postajajo izčrpani. Velikanski učinek so imeli tudi velike izgube glede topov ter zmanjšana doba vnapreja munitione in drugega vojnega materiala.

Če bi Avstrija še nadalje vstrajala v boju, bi se mogla vzdržati tudi Nemčija, če bi notranje razmere same ne pospešile poloma. Nemčija stoji sedaj pred dejstvom, da jo bo doletela tem hujša usta, čim dalje se bo borila.

Poročila iz raznih virov javljajo, da se je proklamiralo v Pragi češko republiko. Po javni ustavji se je v Varšavi proglašlo neodvisnost Poljske, dočim namernava Hrvatska proglaši svojo neodvisnost od Avstrije.

— Čeprav so bile centralne sile v stanu postaviti se po robu novemu vojaškemu položaju, — je izjavil on, — je gotovo, da ne moremo se nujno upati na odločno uspeh s pomočjo orožja, dočim niso nasprotniki gotovi, da bojnih sila zadostovala za zdrobljevanje našega odpora. Vsled tega je nadaljnje prelivanje krvi nepotreben.

Burian je reklo, da je čustvo čistega človečanstva vedno navdihalo predsednika Wilsona z oziroma na rešitev svetovnih problemov in to celo tedaj, "ko se je pridružil našim nasprotnikom ter negotov gotove principije, ki so bili obrnjeni proti nam. Njegove izjave niso vsled tega ostale brez upirla na nas ter jih nismo nikdar zavrnili v principu."

Washington, D. C., 17. okt. — Washington, D. C., 17. okt. — Čeprav so bile centralne sile v stanu postaviti se po robu novemu vojaškemu položaju, — je izjavil on, — je gotovo, da ne moremo se nujno upati na odločno uspeh s pomočjo orožja, dočim niso nasprotniki gotovi, da bojnih sila zadostovala za zdrobljevanje našega odpora. Vsled tega je nadaljnje prelivanje krvi nepotreben.

Burian je reklo, da je čustvo čistega človečanstva vedno navdihalo predsednika Wilsona z oziroma na rešitev svetovnih problemov in to celo tedaj, "ko se je pridružil našim nasprotnikom ter negotov gotove principije, ki so bili obrnjeni proti nam. Njegove izjave niso vsled tega ostale brez upirla na nas ter jih nismo nikdar zavrnili v principu."

— Taka žiga, — je nadaljeval baron Burian, — bo nadomestila politiko ravnoteže skupin sil ter bo odvinsa glede sile od organizacije držav, ki se bodo protovstavljali na podvrige mednarodni postavki

"GLAS NARODA"
SLOVENEZKI PUBLISHING COMPANY
(Slovenian Daily)
Edited and published by the
(in corporation.)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the corporation and address of above office:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na pol leta velja last na Ameriki Za celo leta na mesto New York \$1.00
in Canada \$1.00 Za pol leta na mesto New York 60¢
Na pol leta 2.00 Za četr leta na mesto New York 1.50
za četr leta 1.00 Za iznosnino na celo leto..... 2.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenčno nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("*Voice of the People*")
Every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Doprin kres podpis in osebnosti se ne prihajajo, Denar naj se blagovoli pošljati po Money Order, Po izkupitvi kraja narodnikov prosim, da se nam tudi posreduje nameni, da hitro najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St. New York City
Telefon: 2876 Cortlandt.

Potopljen transport

Ob pomolu v Hobokenu se je potopil velik transportni parnik. — Vsa posadka se je rešila.

Hoboken, N. J., 15. oktobra. — Ko je bil veliki ameriški transport "America" pripravljen, da odpelje iz Hobokena, se je včeraj zjutraj malo pred peto uro potopljal pri svojem pomolu. Na krovu je spalo okoli 500 vojakov in okoli polovice posadke 1.200 mož. 20 jih je bilo bolnih. Domneva se da so vsi rešili.

Naravnik so nalagali še premog. Naglo pa se je nagnil in se je potosi pogrenil.

Zadnji del je ves pod vodo, predenja pa moli visoko v zrak.

Spočetka se je domnevalo, da je nesreča zakrivila sovražna zatoča; skorov gotovo pa je bila odprtaka koda odprtina, katero je kdaj pozabil zapreti pri nalaganju.

Parnik je bil prej last Hamburg-Amerika črte. Imel je 22.622 ton prostornine in ga je ameriška vlada zaplenila in postavila v transportno službo. Ne more nositi samo veliko število vojakov, temveč tudi obenem veliko težo tovora.

Upa se, da bo mogoče v nekaj dneh izsesati vodo in parnik zopet postaviti v službo.

Hoboken, N. J., 16. oktobra. —

Poroča se, da se v doljenjem prisanični zopetu potopila nek velik parnik. Ladja je nameravala ravnodušni, ko je nenadoma poklicala na pomoč.

Pokazali smo svoj odstotni patriotizem!

Preostaja samo še en dan, namreč jutrišnji.

Delo naj bo v tem dnevu popolnejše, delo naj bo tako, da bomo

newyorški Slovenci v dejstvu dokazali, da smo — stoddostni Amerikanec.

Kdor še ni kupil bonda Četrtega Posojila Svobode, ga mora kupiti.

Skrbimo, da ne bo mogel nikje reči, da smo Slovenci zaostali. Glejmo, da bomo vedno prvi, ko gre za dobrobit in čast naše dežele.

Vedno in neprestano je treba ponavljati: — Vlada krvavo potrebuje denarja, katerega mora nakopičiti to posojilo. Ona mora dobiti svoj denar.

Velike banke store vse, kar je v njihovi moči.

Razni odbori za Četrto Posojilo so vsakemu na razpolago z informacijami.

Banke so tudi elajšale posameznikom delo s tem, da ni treba kupljenega bonda naenkrat plačati, ampak da se ga lahko plačuje na lahke tedenske obroke.

Vsek lahko prispeva, samo če hoče.

S tem, da so denarni zavodi to uredili, so tudi odvzeli vsakemu priliko izgovaranja in opravičevanja.

Kdor ne more plačati obveznice z gotovim denarjem, naj jo plača potom tedenskih prispevkov.

Vsi na delo, še en dan je časa.

Stoddostni patriotizem naj bo naš cilj!

Kupujte Liberty bond!

Poziv je namenjen vsem, bogatim in revnima!

Posojilo Svobode

Slovenci so lahko ponosni na to, kar so dosedaj prispevali za Četrto Posojilo Svobode. Iz poročil, ki smo jih dobili, je razvidno, da so se vršila po vseh slovenskih naselbinah zborovanja, ki so imela namen vzbujevati v rojakih čut dolžnosti napram naši novi domovini.

V New Yorku se je tudi vršilo tako zborovanje, in uspeh, ki je bil dosezen pri tej priliki, je presegel vse pričakovanje.

Osnovan je bil poseben odbor, v katerem so zastopani najodličnejši člani naših slovenskih društva, in ta odbor je razpredel agitacijo na takoj uspešen način, da bodo newyorški Slovenci jutri zvezčer lahko s ponosom rekli:

— Pokazali smo svoj odstotni patriotizem!

Preostaja samo še en dan, namreč jutrišnji.

Delo naj bo v tem dnevu popolnejše, delo naj bo tako, da bomo

newyorški Slovenci v dejstvu dokazali, da smo — stoddostni Amerikanec.

Kdor še ni kupil bonda Četrtega Posojila Svobode, ga mora kupiti.

Skrbimo, da ne bo mogel nikje reči, da smo Slovenci zaostali. Glejmo, da bomo vedno prvi, ko gre za dobrobit in čast naše dežele.

Vedno in neprestano je treba ponavljati: — Vlada krvavo potrebuje denarja, katerega mora nakopičiti to posojilo. Ona mora dobiti svoj denar.

Velike banke store vse, kar je v njihovi moči.

Razni odbori za Četrto Posojilo so vsakemu na razpolago z informacijami.

Banke so tudi elajšale posameznikom delo s tem, da ni treba kupljenega bonda naenkrat plačati, ampak da se ga lahko plačuje na lahke tedenske obroke.

Vsek lahko prispeva, samo če hoče.

S tem, da so denarni zavodi to uredili, so tudi odvzeli vsakemu priliko izgovaranja in opravičevanja.

Kdor ne more plačati obveznice z gotovim denarjem, naj jo plača potom tedenskih prispevkov.

Vsi na delo, še en dan je časa.

Stoddostni patriotizem naj bo naš cilj!

Kupujte Liberty bond!

Poziv je namenjen vsem, bogatim in revnima!

Nekaj pojasnila

V "Proletare" z dne 8. oktobra smo čitali v članku "Iz konvencije Slov. Republ. Združenja" naslednji stavki:

— Noben vojskovodja ne bo tako neumen, da bi pravil sovražnik, kje in kako ga misli napasti in mu na ta način dati priliko, da se kolikor mogoče uspešno pripravi za obrambo. Tudi ameriški Sloveni bi torej napravili le ogromno nemnost, če bi ji dali (namreč Avstriji) priliko, da jim pogleda v karte. —

To je višek dejanskega zaviranja stvari, tikajoče se boja našega troimenskega naroda za osvoboditev.

V prvi vrsti hočemo ugotoviti, da gre naš sedanji boj izključno in edinole za osvoboditev slovenskega, hrvaškega in srbskega naroda. To je alfa in omega našega boja.

Od pričetka vojne je obstajala ena in poglavita mala, da se namreč seznaniti svet glede aspiracij našega troimenskega naroda. Ves zavezniški svet je poznal Srbe, ni poznal Hrvatov in Slovencev, ki so v isti meri Jugoslovani kot so Srbi sami.

Naloga narodnih praporiteljev, ki so pribrezali zavezniško javnost z našim stališčem. Pri tem pa ni zadostovalo, da so povdarijali naše nadrodnostne aspiracije tako kot so naprime: povdarijali narodnostne aspiracije Albanev ali katerekoli drugega zakotnega naroda.

Naši zastopniki v zavezniških deželah so imeli nalogu pokazati zavezniškemu občinstvu ter s tem tudi merodajnim političnim krogom jugoslovanski svet kot kulturni svet, ki je vreden svobode in ki je nestropno pričakoval velikega trenutka osvobojenja.

Ljudje, ki so pribezali izpod avstrijskih vislic, ki so žrtvovali vse svoje materialne interese, katerim je sledila v inozemstvo nove špiona in ovaduha, se niso niti v najmanjši meri bili tega, kar predlagata sedaj pisec v članku "Proletare", da bi bila namreč "ogromna nemnost, če bi se dalo avstrijskim šponom priliko, da bi jim pogledali v karte".

Ti možejo so pričeli s smotrenim delom, kajti vedeli so, da je treba ves zavezniški svet šele pripraviti do pravega spoznavanja našega stališča. Vedeli so, da je pot dolga in težka in da ne bo steza posuta s efevjem.

Dovoljili so veliko razočaranj, a njih končni uspehi so zadovoljivi nad vse pričakovanje.

Izdajali so brošure, v katerih so na soleno jasen način pojavit naše načrte ter se pri tem niti najmanj baliti, da bi jim avstrijska vlada pogledala v karte.

Pojasnili so zaveznišku svetu, da je duh demokracije živel med jugoslovanskim narodom izra pravilih časov in da so ga zaviljevala ropažljiva nemška pleme.

Dokazali so celenu svetu, da so jugoslovanski narodi zmožni samostojnega življenja ter se niso pri tem bali, da bi jim avstrijski rabelj pogledal v karte.

Odpolanci jugoslovanskega naroda so izigrali karte in avstrijskih vlada, o kateri se glasi v tem članku, da se ji ne sme dati prilike, da bi jim pogledala v karte, se jih je pričela batiti ter trepetati pred njimi.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Španska influenca.

Tekom sedanja epidemije Španske influenze, ki je samo višja stopinja navadnega prehlada, mora vsakdo uporabiti vsa sredstva in previdnosti, da se ubrani.

Kot najboljše protisredstvo priporočamo na lednjnje: Izpirajte grlo in nos s **Severa's Antiseptol**, ki se mora rabiti razredčen, da se vzame en del zdravila na treh delih gorke vode.

Ako prihaja prehlad, ali pa, ste opazili prvo kihanje, vzmete eno ali dve **Severa's Cold and Grip Tablets** (Severovi tabletji za prehlad in gripe) in to ponavljajte vsake tri ure, dokler ni delovanje drobivo v redu. Ako pa vas napade tudi kaščel vzmete **Severa's Balsam for Lungs** (Severov balzam za pljuča).

Pojdite v posteljo in se spotite; v ta namen vzmetite kako gorko pijaco in se dobro odete. Ako pa ne počnete nič boljše v teknu enega dneva, poklikite zdravnika in se ravname po njegovih predpisih.

Gorenja preprečevalna zdravila mnogo pomagajo, da vas ohranjajo pri zdravju in je zato pametno imeti jih vedno pripravljena. Prodajajo jih vse lekarstvarji po naslednjih cenah:

Severa's Antiseptol, 35 cents.

Severa's Cold and Grip Tablets, 30 cents.

Severa's Balsam for Lungs, 25 and 50 cents.

Ako nikakor ne morete dobiti teh zdravil v lekarni, tedaj jih naročite naravnost od:

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Stedite z lučjo

V oktobru se bo potisnilo ure nazaj in tekmo jeseni in zimo bomo izgubili vsak dan po eno ure svetlobe.

To pomeni, da bo treba umetno luč prizgati eno ure preje vsak večer in da morajo razsvetljevalne države požgati več kuriva za dobro luč.

Da se tegu kuriva ne troši, opremite svojo trgovino ali dom s tunfrest svetilkami. One dajejo največ in najboljšo luč za najmanj denarja.

The New York Edison Company

At Your Service

General Offices, Irving Place and 15th Street

Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public

424 Broadway 10 Irving Place 124 West 23rd Street 151 East 23rd Street

126 Delancy Street 125 West 23rd Street 362 East 23rd Street

10 Irving Place 124 West 23rd Street 151 East 23rd Street

Varčevalne in vojno-varčevalne znake na prodaj v vse naših uradnic.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, box 251, Conemaugh, Pa.

Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. J. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., NS. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUŽE, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Ave 'M', So. Chicago, Ill.

FOURTH LIBERTY LOAN

I hereby subscribe through (Date) 1918
 of (City or Town)
 and request it to apply to the U. S. Government for my account for _____
 Dollars (\$)
U. S. GOVERNMENT FOURTH LIBERTY LOAN BONDS
 in denominations

Den.	\$50	\$100	\$500	\$1000	\$5000	\$10000
No.						

It is the policy of the Treasury Department to encourage subscribers to keep their Bonds in Registered form
 Bonds to be issued to me in registered form registered in my name, interest
 to be sent to me by mail to the below mentioned address by the Treasury
 Department.
 Bonds to be issued to me in coupon form.

Payments are to be made at the above named institution in accordance with Plan A, B or C, as outlined below:

(A) Payment in full, on or before date set in government circular.
 (B) Government Plan.
 (C) Weekly Payment Plan.
(Place a cross in the square opposite method of payment desired)

Signed (Subscriber must sign)
 Address
 F286

FOURTH LIBERTY LOAN

I hereby subscribe through (Date) 1918
 of (City or Town)
 and request it to apply to the U. S. Government for my account for _____
 Dollars (\$)
U. S. GOVERNMENT FOURTH LIBERTY LOAN BONDS
 in denominations

Den.	\$50	\$100	\$500	\$1000	\$5000	\$10000
No.						

It is the policy of the Treasury Department to encourage subscribers to keep their Bonds in Registered form
 Bonds to be issued to me in registered form registered in my name, interest
 to be sent to me by mail to the below mentioned address by the Treasury
 Department.
 Bonds to be issued to me in coupon form.

Payments are to be made at the above named institution in accordance with Plan A, B or C, as outlined below:

(A) Payment in full, on or before date set in government circular.
 (B) Government Plan.
 (C) Weekly Payment Plan.
(Place a cross in the square opposite method of payment desired)

Signed (Subscriber must sign)
 Address
 F286

FOURTH LIBERTY LOAN

I hereby subscribe through (Date) 1918
 of (City or Town)
 and request it to apply to the U. S. Government for my account for _____
 Dollars (\$)
U. S. GOVERNMENT FOURTH LIBERTY LOAN BONDS
 in denominations

Den.	\$50	\$100	\$500	\$1000	\$5000	\$10000
No.						

It is the policy of the Treasury Department to encourage subscribers to keep their Bonds in Registered form
 Bonds to be issued to me in registered form registered in my name, interest
 to be sent to me by mail to the below mentioned address by the Treasury
 Department.
 Bonds to be issued to me in coupon form.

Payments are to be made at the above named institution in accordance with Plan A, B or C, as outlined below:

(A) Payment in full, on or before date set in government circular.
 (B) Government Plan.
 (C) Weekly Payment Plan.
(Place a cross in the square opposite method of payment desired)

Signed (Subscriber must sign)
 Address
 F286

FOURTH LIBERTY LOAN

I hereby subscribe through (Date) 1918
 of (City or Town)
 and request it to apply to the U. S. Government for my account for _____
 Dollars (\$)
U. S. GOVERNMENT FOURTH LIBERTY LOAN BONDS
 in denominations

Den.	\$50	\$100	\$500	\$1000	\$5000	\$10000
No.						

It is the policy of the Treasury Department to encourage subscribers to keep their Bonds in Registered form
 Bonds to be issued to me in registered form registered in my name, interest
 to be sent to me by mail to the below mentioned address by the Treasury
 Department.
 Bonds to be issued to me in coupon form.

Payments are to be made at the above named institution in accordance with Plan A, B or C, as outlined below:

(A) Payment in full, on or before date set in government circular.
 (B) Government Plan.
 (C) Weekly Payment Plan.
(Place a cross in the square opposite method of payment desired)

Signed (Subscriber must sign)
 Address
 F286

Bodite 100 odstotkov lojalni do adoptivne dežele.

Pomnite, da POSODITE — in ne darujete.

Naj bo vlada Združenih držav vaš bankir. To je najmočnejša inštitucija na svetu.

Plača 4 in $\frac{1}{4}$ odstotka obresti; zagotovite si svobodo in odrešenje od zatiranja.

Svoj denar zaslužite V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Svoj denar hranite V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Zato tudi

investirajte svoj denar V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Ako posodite svoj denar AMERIKI -- bo porabljen za VAŠ DOBROBIT.

Izpolnite eno teh izkaznic za toliko bondov, kolikor jih morete kupiti, ali, ako imate pri tem kakve težave, nesite jo na banko, duhovniku, predsedniku vašega krajevnega odbora ali pa v urad tega lista. Storili bodo za vas vse, kar je treba in dali vam bodo potrebna pojasnila. To je vaša dolžnost -- STORITE TO ZDAJ.

Ko ste enkrat to storili, glejte, da vaši prijatelji store isto; preskrbite, da se bodo poslužili ostalih izkaznic na tej strani.

Kadar je izkaznica izpolnjena, jo pošljite na

Liberty Loan Committee,

Foreign Language Division,

120 Broadway

New York, N. Y.

Ta prostor so poklonili:

AMERICAN EXCHANGE NATIONAL BANK
 ATLANTIC NATIONAL BANK OF THE CITY OF NEW YORK
 BANK OF AMERICA
 BANK OF CUBA IN NEW YORK
 BANK OF EUROPE
 BANK OF THE MANHATTAN CO.
 BANK OF NEW YORK, NATIONAL BANKING ASSOCIATION
 BANK OF THE UNITED STATES
 BANKERS TRUST COMPANY
 BANK OF WASHINGTON HEIGHTS
 BATTERY PARK NATIONAL BANK OF N. Y.
 BOWERY BANK OF NEW YORK
 BROADWAY CENTRAL BANK
 BROOKLYN TRUST CO.
 BRYANT PARK BANK
 CENTRAL MERCANTILE BANK OF N. Y.
 CENTRAL UNION TRUST CO. OF NEW YORK
 CHASE NATIONAL BANK
 CHATHAM & PHENIX NATIONAL BANK OF NEW YORK
 CHELSEA EXCHANGE BANK
 CHEMICAL NATIONAL BANK
 CITIZENS NATIONAL BANK OF NEW YORK
 COAL & IRON NATIONAL BANK OF THE CITY OF NEW YORK
 COLONIAL BANK
 COLUMBIA BANK
 COLUMBIA TRUST CO.
 COMMERCIAL EXCHANGE BANK
 COMMERCIAL TRUST CO. OF NEW YORK
 COMMONWEALTH BANK, NEW YORK CITY
 CONTINENTAL BANK
 CORN EXCHANGE BANK
 EAST RIVER NATIONAL BANK
 EMPIRE TRUST CO.
 EQUITABLE TRUST CO. OF NEW YORK
 FARMERS LOAN & TRUST CO.
 FIDELITY TRUST CO.
 FIFTH AVENUE BANK OF NEW YORK
 FIFTH NATIONAL BANK
 FIRST NATIONAL BANK
 FRANKLIN TRUST CO.
 FULTON TRUST COMPANY OF NEW YORK
 GARFIELD NATIONAL BANK
 GOTHAM NATIONAL BANK OF NEW YORK
 GREENWICH BANK OF THE CITY OF N. Y.
 GUARANTY TRUST COMPANY OF NEW YORK
 HANOVER NATIONAL BANK OF THE CITY OF NEW YORK
 HARRIMAN NATIONAL BANK
 HENRY J. SCHNITZER STATE BANK
 HUDSON TRUST CO.
 IMPORTERS & TRADERS NATIONAL BANK OF NEW YORK

INTERNATIONAL BANK
 IRVING NATIONAL BANK
 IRVING TRUST CO.
 LAWYERS TITLE & TRUST CO.
 LIBERTY NATIONAL BANK OF NEW YORK
 LINCOLN NATIONAL BANK OF THE CITY OF NEW YORK
 LINCOLN TRUST CO.
 MANUFACTURERS TRUST CO.
 MECHANICS & METALS NATIONAL BANK OF NEW YORK
 MERCANTILE TRUST & DEPOSIT CO.
 MERCHANTS NATIONAL BANK OF THE CITY OF NEW YORK
 METROPOLITAN BANK
 METROPOLITAN TRUST CO. OF THE CITY OF NEW YORK
 MUTUAL BANK
 NATIONAL BANK OF COMMERCE IN N. Y.
 NATIONAL BUTCHERS & DROVERS BANK
 NATIONAL CITY BANK OF NEW YORK
 NATIONAL PARK BANK OF NEW YORK
 NEW NETHERLANDS BANK OF NEW YORK
 NEW YORK COUNTY NATIONAL BANK
 NEW YORK PRODUCE EXCHANGE BANK
 NEW YORK TRUST COMPANY
 PACIFIC BANK
 PHILIPPINE NATIONAL BANK
 PUBLIC NATIONAL BANK OF NEW YORK
 SCANDINAVIAN TRUST CO.
 SEABOARD NATIONAL BANK
 SECOND NATIONAL BANK OF THE CITY OF N. Y.
 SHERMAN NATIONAL BANK
 STATE BANK
 TITLE GUARANTEE & TRUST CO.
 UNIONEXCHANGE NATIONAL BANK OF NEW YORK
 UNITED STATES MORTGAGE & TRUST CO.
 UNITED STATES TRUST COMPANY OF NEW YORK
 YORKVILLE BANK
 W. R. GRACE & CO.'S BANK

LIBERTY LOAN COMMITTEE
 Second Federal Reserve District
 120 BROADWAY, NEW YORK, CITY

